

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VP 2

Modul pro koordinátory žákovského parlamentu na ZŠ

Skripta

**Autorský tým: Ing. Petr Drbušek, Mgr. Jiří Okrouhlý Ph.D.,
Ing. Nad'á Drbušková**

Editor: J. Navrátil

Toto dílo [Modul pro koordinátory žákovského parlamentu na ZŠ – skripta] je licencováno pod licencí Creative Commons [BY-SA]. Licenční podmínky navštivte na adrese

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

Obsah

1. ZALOŽENÍ ŽÁKOVSKÉHO PARLAMENTU	3
1.1 ÚVOD.....	3
1.2 KOORDINÁTOR	5
1.3 VOLBY.....	6
2. FUNGOVÁNÍ ŽÁKOVSKÉHO PARLAMENTU	9
2.1 PRVNÍ SCHŮZKA PARLAMENTU	9
2.2 KOMUNIKACE MEZI ŽP A OSTATNÍMI ČLENY ŠKOLY	12
2.3 ROLE ŽÁKOVSKÉHO PARLAMENTU	13
2.4 ČINNOSTI V RÁMCI ŽÁKOVSKÉHO PARLAMENTU	15
3. HODNOCENÍ PRÁCE ŽÁKOVSKÉHO PARLAMENTU	18
4. HLASOVACÍ ZAŘÍZENÍ SUNVOTE	20
5. VÝSTUPY Z OP VVV A OP VK	28
6. ZÁVĚREČNÉ OVĚŘENÍ ZNALOSTÍ	33
SEZNAM POUŽITÉ A DOPORUČENÉ LITERATURY	36

1. Založení žákovského parlamentu

1.1 Úvod

V žákovském parlamentu (zkráceně ŽP, nebo také školní parlament – ŠP) jsou zastoupeni žáci z 3. až 9. tříd základní školy. Žákovský parlament se schází pravidelně a komunikuje s vedením školy, kterému předkládají náměty ze tříd [6].

Voleb do žákovského parlamentu se neúčastní žáci 1. a 2. ročníku základní školy. To znamená, že nejsou součástí žákovského parlamentu. Je samozřejmě na vedení školy, jak se rozhodne a jak se domluví, které ročníky budou zastoupeny v žákovském parlamentu. Žáci 1. a 2. ročníku by však neměli být členy žákovského parlamentu hned z několika důvodů. Jedním z nich je, že si žáci 1. ročníku musí nejprve zvykat na chod školy a veškeré podmínky a pravidla, které jsou ve škole zavedeny. Tímto se také dostávají do role žáka. Rozhodování ohledně chodu školy či určitých technických nebo praktických změnách ve škole pro ně nemá smysl, protože si nejprve na vše zvykají. Vše je pro ně nové. Žáci 2. ročníku se teprve ve škole v naučných předmětech učí základy demokracie, fungování státu a snaží se pochopit veškeré náležitosti demokracie. V tomto ročníku jsou tedy žáci obeznámeni s teoretickými znalostmi a od dalšího ročníku (tj. 3. ročníku)

mohou být voleni do žákovského parlamentu, kde uplatní veškeré své teoretické znalosti i prakticky.

V žákovském parlamentu je důležitá **spolupráce** všech jeho členů. Spolupráce je jedna ze základních vlastností členů parlamentu. Na základní škole spolupracují starší žáci s mladšími žáky. Jednou z hlavních výhod této spolupráce je, že starší žáci pomohou žákům mladším s pořádáním akcí (mohou se rozdělit na týmy, kde budou obsazeni jak starší, tak mladší žáci, nebo do dvojic, kde každý žák druhého stupně bude mít přiděleného partnera z prvního stupně), zasvětili mladší žáky do všech aktivit parlamentu a pomohou jim se všemi náležitostmi a úlohami, které žákovský parlament nabízí. Další výhodou této spolupráce je, že mladší žáci vidí, jak jim starší kolegové pomáhají, a mají v nich určitý vzor, protože ví, že i oni jednou budou starší a budou pomáhat mladším žákům. A neméně důležitou výhodou je kamarádství napříč ročníky celé školy, které napomáhá procesu **socializace** [5].

Žákovský parlament prochází nezbytnými parlamentními aktivitami, jakými jsou **volby, rozdělení rolí, formulace pravidel, propagace a plánování činností, sebereflexe**. Účinně pracuje na zlepšení dovedností svých členů tak, aby byli schopnými zástupci tříd a efektivně plnili svoji roli. Realizuje projekty, které napomáhají ke změně klimatu školy. Právě žáci jsou často těmi, kteří přicházejí se zajímavými nápady a podněty pro zlepšení chodu školy, žákovský parlament se tak stává demokratickým spojením mezi pedagogy, žáky a vedením školy [11; 12; 13].

Školní parlament má podle *Úmluvy o právech dítěte* (Valné shromáždění OSN z 20. 11. 1989) některá práva. Je to právo vyjádřit svůj názor a požadavek. Má právo na ochranu před jakoukoli diskriminací. V roce 2018 se sešli zástupci nejúspěšnějších žákovských parlamentů v Praze na půdě Senátu a představili své projekty pod názvem „*Co dělají školy pro demokracii?*“. Porota ocenila všechny projekty a s potěšením konstatovala, že počet fungujících parlamentů na základních i středních školách stále roste. Podle

posledního průzkumu České školní inspekce z r. 2017 je na českých základních školách 1 505 školních parlamentů.

Za všechny porotce předkládáme názor alespoň jednoho z nich, **Adama Mišíka** (herec a zpěvák): „*Myslím si, že pro naši generaci je demokracie něco tak samozřejmého, že už vlastně tak trochu zapomínáme, co to vlastně je. A proto je skvělé, že jsou takové projekty, jako je třeba „Co dělají školy pro demokracii?“, kde se to vlastně můžeme naučit a zjistit díky tomu, co by se stalo, kdyby ta demokracie nebyla. Díky, že jste se zúčastnili, je to strašně důležité.*“

1.2 Koordinátor

Žákovský parlament na škole vede koordinátor – jeden z členů pedagogického sboru. Osoba koordinátora vede žáky k uvědomění si nutnosti spolupráce, týmového rozhodování, rozdělení povinností, odpovědnosti za svá rozhodnutí a demokratické výchově. Koordinátor funguje jako prostředník mezi vedením školy, ostatními kolegy a žáky. Koordinátor je dospělá osoba, nejčastěji pedagog, ale může jím být i rodič, školní psycholog či jiná osoba, která se školou spolupracuje a zná její strukturu a problémy. Spolupracuje s vedením školy, učitelským sborem i žáky [11].

Koordinátor musí zpočátku obvykle bojovat proti předsudkům ze strany vedení školy, s neochotou kolegů v pedagogickém sboru a s malou motivací u žáků. Jako každá novinka je i žákovský parlament přijímán s počáteční nervozitou či nevolí. Koordinátor by měl být i dobrý psycholog, který vymezuje hranice mezi dospělými, dospívajícími nebo dětmi. Měl by být schopen vytipovat vhodné kandidáty do parlamentu. Nemělo by se jednat o žáky s nejlepším prospěchem. Pro tuto funkci je vhodnější zjistit, kdo je ve třídě „neformálním vůdcem“ či „šedou eminencí“. Tato osoba má u třídy nejčastěji větší zastání než premianti.

Koordinátor nikdy není spokojen se stavem ve škole, kdy vše „funguje“. Stále je potřeba hledat témata, která může ŽP řešit. Nikdy nevystupuje jako rozhodující autorita, ale funguje v roli *facilitátora*, který ŽP moderuje a udržuje jeho pozornost na problémech a kompetencích, které má ŽP v popisu své činnosti. Koordinátor nikdy nekoná práci za žáky, pouze je vede k odpovědnosti za jejich rozhodnutí. Je hlavní osobou, která organizuje volby do ŽP a učí žáky jejich důležitosti a správné interpretaci výsledků. Nelze delegovat na žáky vše, u některých záležitostech, jako je např. znalost legislativy, nesmí koordinátor dopustit, aby ŽP překročil svou pravomoc a zasahoval do věcí, jež jsou v rozporu s platnými zákony. Koordinátor se zajímá o politiku a vyznává se v činnostech jednotlivých složek vlády ČR i Evropského parlamentu [8].

1.3 Volby

Školní parlament může vzniknout:

- 1) rozhodnutím vedení školy;
- 2) z potřeby žáků;
- 3) z iniciativy pedagoga – koordinátora;
- 4) z iniciativy školské rady či spolku při škole.

Pokud má školní parlament posilovat občanské vzdělávání a demokratické myšlení, vede cesta žáků do parlamentu obvykle přes volby. Volby jsou hlavním mechanismem demokracie, jímž si žáci vybírají ze svých řad zástupce do školního parlamentu. Nejčastěji třídy nebo ročníky delegují své zástupce a předávají jim některé své pravomoci.

Volební model

Existuje několik cest, jak sestavit školní parlament. Je na každé škole, jaký volební model zvolí. Před samotnými volbami je nutné ujasnit si základní parametry školního parlamentu a zvolit volební systém.

Velikost školního parlamentu? Počet kandidátů ze třídy?

Např.: 1 kandidát – 2 kandidáti – – poměrně podle velikosti třídy.

Z jakých ročníků budou kandidáti do školního parlamentu?

Např.: první stupeň – druhý stupeň.

Jaký bude poměr chlapců a děvčat?

Např.: náhodný – vyrovnaný – podle poměru ve škole – jiný.

Kdo jsou oprávnění voliči?

Např.: jen žáci z ročníků, kteří vyslali kandidáta – všichni žáci školy – žáci a třídní učitel – další.

Kolik a jaké výbory (pracovní skupiny/komise) bude mít školní parlament?

Např.: žádné – 2 výbory – 3 výbory – 4 výbory.

Např.: sportovní výbor – výbor pro stravování – výbor pro volný čas.

Kde a kdy volit?

Např.: volební místností bude každá třída – vhodně zvolená a vybavená místnost

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

(plenta, urna).

Např.: na konci školního roku – na začátku školního roku.

Kdo budou členové volební komise?

Např.: žáci – žáci a třídní učitel – učitelé – žáci, učitelé a nepedagogičtí zaměstnanci.

Délka mandátu zvolených zástupců?

Např.: jeden rok – dva roky – tři roky.

V dnešní moderní době je vhodné použít pro volby i pro obyčejné hlasování moderní hlasovací software. Využitím speciálního softwaru pro hlasovací zařízení si mohou žáci či studenti hravou formou osvojit základní principy rozhodovacího procesu v demokratickém zřízení. Hlasovací aplikace umožní žákům a studentům imitovat reálný průběh opravdového zasedání Parlamentu ČR. Využitím hlasovací aplikace se podporuje zavádění moderních metod do výuky a použití moderních informačních technologií, které jsou pro pedagogy i žáky a studenty významně motivujícím, zábavným a oživujícím prvkem výuky. Hlasovacímu zařízení je věnována samostatná kapitola.

2. Fungování žákovského parlamentu

2.1 První schůzka parlamentu

Povinností koordinátora žákovského parlamentu je iniciovat první schůzku, na které připomene roli a kompetence ŽP. Zorganizuje volby zástupců z řad žáků. Na první schůzku pozve vedení školy, které zdůrazní svou podporu pro toto žákovské sdružení. Na prvním setkání je sestaven harmonogram aktivit a akcí, které bude ŽP pořádat v příslušném školním roce. V případě pravidelného setkávání je nutné zařídit, aby byl v rozvrhu vyčleněn vhodný čas a místo pro setkávání parlamentu. ŽP pro svou práci potřebuje i odpovídající materiální, kancelářské a audiovizuální vybavení, které poskytuje vedení školy [22].

Žákovský parlament také může sepsat ústavu, která se skládá ze všeobecných ustanovení, povinností členů žákovského parlamentu, třídního volebního systému, slibu člena žákovského parlamentu a závěrečných ustanovení.

Praktický příklad

Ústava žákovského parlamentu

My, žáci této školy, slibujeme, že budeme plnit povinnosti vyplývající z funkce v žákovském parlamentu, budeme zastupovat svou třídu, tlumočit názory a návrhy svých spolužáků ke zlepšení práce školy a jejího prostředí a zpětně informovat třídu o průběhu a výsledcích jednání žákovského parlamentu. Budeme dodržovat tuto ústavu.

Základní ustanovení:

1. Žákovský parlament vytváří prostor pro diskusi žáků.
2. Žákovský parlament upozorňuje na připomínky a nápady spolužáků a zaměstnanců a spolupodílí se na jejich řešení.

3. Žákovský parlament prosazuje zájmy žáků v oblasti zlepšení školního prostředí, kultury, sportu a využívání volného času.
4. Žákovský parlament koordinuje jeden koordinátor (pracovník školy).

Zastupitelský orgán:

1. Žákovský parlament je tvořen 1–2 zástupci z 3–9. třídy.
2. Výběr zástupců probíhá formou voleb na začátku školního roku.
3. Zástupci jsou voleni na jeden školní rok.
4. Důvodem k odvolání člena žakovského parlamentu během školního roku může být porušení pravidel práce žakovského parlamentu, slibu nebo nedodržení ústavy. Žák je odvolán při souhlasu nadpoloviční většiny členů parlamentu. Nový zástupce je volen v nových třídních volbách.
5. Na prvním zasedání skládá zástupce žakovského parlamentu slib a podepisuje tuto ústavu, společně s vedením školy.
6. Zasedání žakovského parlamentu se koná nejméně 2x za měsíc.
7. Zasedání bude uskutečněno, dostaví-li se nejméně polovina členů žakovského parlamentu.
8. Jednání žakovského parlamentu nejsou veřejně přístupná. Počet hostů je omezen.
9. Projednávané návrhy se schvalují hlasováním. Rozhodnutí je právoplatné při účasti nejméně nadpoloviční většiny přítomných členů školního parlamentu.
10. Žákovský parlament si volí tyto role: předsedu, místopředsedu, fotografa, nástěnkáře, hlasatele a zapisovatele (určen na každé schůzce). Případně role kronikáře, pokladníka, redaktora...
11. Zasedání žakovského parlamentu vede předseda, případně místopředseda.

Členové žakovského parlamentu:

- Se aktivně účastní schůzek žakovského parlamentu.
- Neúčast na schůzkách (dvakrát za sebou) bez omluvy může být důvodem k odvolání.

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

- Jsou povinni přinášet informace o potřebách tříd a zpětně žáky informovat o výsledcích jednání žákovského parlamentu.
- Propagují a reprezentují školu a podporují její dobré jméno.
- Mají právo volit.

Třída – volební systém:

- Na začátku školního roku proběhnou volby (1.–2. týden na začátku školního roku).
- Práce v žákovském parlamentu je dobrovolná, vybírá se ze zájemců ve třídě.
- Volí se 1–2 zástupci z řad 3.–9. tříd.
- Kandidáti mají možnost pronést před třídou svou kandidátskou řeč.
- Každý žák třídy vypíše anonymně na lístek nejvýše dva zástupce do žákovského parlamentu.
- Zástupce je zvolen, pokud získá nadpoloviční většinu hlasů.
- Pokud nikdo nedostane nadpoloviční většinu, koná se druhé kolo voleb, ve kterém musí žáci zvolit dva nejúspěšnější kandidáty z kola prvního.
- Přihlásí-li se jeden nebo dva zájemci, je třeba, aby třída odsouhlasila jejich účast v žákovském parlamentu.
- Pokud kandidáti nedostanou potvrzení do funkce od více než poloviny přítomných, je třeba získat další kandidáty.
- Pokud třída nezvolí svého zástupce do žákovského parlamentu, nebude moci zasahovat do chodu školy. Opět jí bude dána možnost dodatečných voleb v pololetí školního roku.
- V případě odvolání člena žákovského parlamentu v průběhu školního roku bude třídě dána možnost doplňujících voleb okamžitě.
- Třídní učitel předá koordinátorovi žákovského parlamentu jména zvolených zástupců.
- Zvolení zástupci tříd jsou uvedeni do úřadu složením slibu a podepsáním této ústavy.

Slib člena žakovského parlamentu:

Slibuji na svou čest a svědomí, že budu ctít a respektovat veškerá práva a povinnosti, které vyplývají z plnění funkce v žakovském parlamentu.

Budu se řídit veškerými pravidly, že je budu vykonávat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a že se v souladu s nimi budu rozhodovat nezávisle, nestranně a spravedlivě.

Závěrečná ustanovení:

Tato ústava žakovského parlamentu může být doplňována nebo měněna jen po schválení na zasedáních žakovského parlamentu.

Podpis člena žakovského parlamentu a vedení školy:

2.2 Komunikace mezi ŽP a ostatními členy školy

Komunikace mezi ŽP a třídou bude probíhat v pravidelných schůzkách. Své zvolené zástupce mohou ostatní žáci školy osobně navštívit. Buď na schůzkách parlamentu, nebo na pravidelných informačních schůzkách, kde mohou členové ŽP informovat své voliče o všem, co se v parlamentu odehrává. Např. jaké jsou připravované akce, jaké aktuální problémy ŽP řeší nebo informace o akcích, které již proběhly.

ŽP má zřízen také svůj emailový účet, kde mohou kdykoliv ostatní žáci psát své připomínky. A také členové ŽP mohou emailem také rozesílat tzn. newsletter = noviny, kde budou shrnuté důležité informace o fungování ŽP, případně také plakáty a pozvánky na připravované akce. ŽP si sám na začátku zvolí pravidelnost, kdy budou tyto noviny ve škole vycházet.

Ve škole může být také zřízena schránka parlamentu, kde mohou žáci psát své připomínky ohledně ŽP, případně napsat návrh na akce nebo návrh na úpravu školy.

V rámci tříd jsou pravidelně informováni zástupci parlamentu s ostatními žáky třídy. Toto můžeme nazvat jako neformální schůzky ŽP.

2.3 Role žákovského parlamentu

Nejčastější rolí žákovských parlamentů je komunikace s vedením školy a pedagogickým sborem ve prospěch těch, kteří je jako své zástupce zvolili do školního parlamentu. Zastupují tedy ostatní žáky a školu. Dále reprezentují školu na veřejnosti, před rodiči, přáteli školy i širokou veřejností. Napomáhají k vytvoření vazeb mezi třídními kolektivy a napříč všemi ročníky. Pořádají a organizují různé akce, které zlepšují klima školy i jednotlivých tříd. Vychovávají své členy k občanské iniciativě a aktivitě ve prospěch širšího okruhu žáků. Zlepšují komunikativní, argumentační i formální dovednosti svých členů pomocí referátů, prezentací, diskusí a rozdělování týmových rolí [28].

Existence a fungování ŽP zlepšuje i povědomí o škole pro veřejnost (dny otevřených dveří) i před formálními institucemi (Česká školní inspekce, zřizovatel). Vedení školy tak získává další cenný zdroj informací přímo z tříd a od žáků.

Další rolí žákovských parlamentů je zlepšovat atmosféru ve školních a třídních kolektivech. Pomáhají např. nováčkům (žákům 1. a 5. tříd) k překlenutí a zvládnutí přechodu mezi různými stupni vzdělávacího systému. Prezentují školu na veřejnosti i na jiných školách (v rámci sportovních či vědomostních soutěží, olympiád apod.). Co se týče jiné náplně žákovského parlamentu kromě nakupování věcí a zvelebování pracovního či neformálního prostředí školy, zde jsou příklady středních a velkých projektů, za něž žákovský parlament odpovídá [12].

Praktický příklad

Velkým projektem ZŠ je akce „Vítání bažantů, tzv. Bažantka“, tedy oficiální vítání nastupujících 5. tříd na škole. Tento projekt se koná v horizontu konce října, kdy se skloubí se státním svátkem a podzimními prázdninami. Projekt připravuje vždy část ŽP, na škole jsou to žáci 8. třídy, kteří již mají zkušenosti z předchozích let, kdy toto vítání organizovali jejich předchůdci. Viděli tedy jeho provedení a organizaci, ŽP pravidelně tuto akci natáčí a umísťuje na školním webu, takže inspirací za 10 let fungování je spousta. Přesto každý ročník vždy vymyslí něco originálnějšího a zajímavějšího. Při samotné organizaci si ŽP dělí i různé role – moderátoři (provádějí celou akci), DJ (pouští hudbu, videa apod.), technici (zařizují technické vybavení, dataprojektor, ozvučení, úklid), odborná porota (hodnotí při soutěžích) atd.

ŽP také vhodně prezentuje svou činnost i výsledky jak uvnitř školy, tak i mimo ni. V dnešní době se často zapomíná a zanedbává právě vnitřní prezentace ŽP. Žáci jsou velmi zbláhli v ovládnutí sociálních sítí, tvorbě webových stránek či přímo aplikací a v jiných internetových médiích. Nástěnky, časopis (věstník) a jiné tradiční formy bývají často prezentovány jako zastaralé a nefunkční. Ale existence pouze virtuální, tedy „vše jen na internetu“, není jedinou vhodnou formou. Právě nástěnky, časopisy, věstníky, papírové ankety, jejich fyzická přítomnost ukotvuje činnost ŽP na škole a dá se výborně použít i pro propagaci školy (dny otevřených dveří, mikulášské nadílky, dobročinná či charitativní akce). V těchto případech je skvělé mít fotografie nástěnek, časopisy a další hmatatelné důkazy činnosti a fungování ŽP. Není řešením rozdávat odkazy na webové či facebookové stránky, online fotogalerie nebo videa na YouTube.

Praktický příklad

Poslední zvonění na škole organizuje žákovský parlament ve spolupráci s příslušnými zástupci 9. tříd. Aby se „Poslední zvonění“ nezvrhlo v šikanu mladších ročníků a ničení školního majetku a vybavení tříd a učeben, byl stanoven jiný formát tohoto rozloučení.

Mladší ročníky se dvě hodiny učí a pak přijdou do tělocvičny, kde pro ně mají „devátáci“ nachystaný zábavný program. Je to šance pro koordinátora poděkovat nejstarším členům žákovského parlamentu za jejich práci.

V případě řešení citlivých individuálních (žák vs. učitel, učitel vs. rodič) či profesních sporů (učitel vs. učitel, učitel vs. třída, učitel vs. vedení školy) funguje žákovský parlament jako instituce, která nejčastěji o problému informuje. Nepřísluší mu však dále tyto spory hodnotit či řešit. Vedení školy i koordinátor by ale měli ŽP seznámit, co se v těchto věcech událo a jak se problém vyřešil. Příkladem může být spor učitele s celou třídou, který lze řešit zapojením kvalifikovaného psychologa. Je tedy nutné zřetelně vymezit kompetence a pravomoci koordinátora, ŽP, pedagogického sboru a vedení školy, případně i cizích osob – rodičů.

2.4 Činnosti v rámci žákovského parlamentu

Na začátku práce školního parlamentu je třeba se zamyslet nad tím, čemu se vlastně parlament bude věnovat a jakou funkci bude ve škole mít. Všichni – jak žáci, tak učitelé – si musí ujasnit, proč je důležité, aby parlament vůbec vznikl a fungoval. Ve skupinové diskusi si stanoví cíle, co by se dalo ve škole zlepšit. Najdou priority, které je třeba řešit jako první. Naučí se plánovat a hodnotit. Musí se naučit argumentovat, protože se zajisté najdou oponenti, kteří nebudou se vznikem školního parlamentu souhlasit [6].

Efektivní pomůckou na začátku práce žákovského parlamentu je **SWOT analýza**.

K posílení silných stránek je třeba hledat stále nové metody – zvýšit samostatnost členů ŽP při jejich práci, zlepšit komunikaci uvnitř ŽP, zlepšit komunikaci mezi členy ŽP a ostatními subjekty (žáky školy, učiteli, vedením), naučit se pracovat na prezentaci ŽP. Mezi slabé stránky by mělo patřit odstranění slabin pro vznik nových příležitostí. Koordinátor by měl umět vysvětlit žákům, že se nejedná o práci pouze několika málo

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

jedinců, ale že práce ŽP je opravdu prací všech. Měl by se snažit, aby odhodlání, které je zpočátku obrovské, vydrželo až do konce. Pomocí metod odměňování, povzbuzování i vlastní iniciativy lze postupně slabé stránky minimalizovat, eventuálně odstraňovat.

K odstranění hrozeb je třeba použít silné stránky, zejména ty, které se již v praxi osvědčily. Aby hrozby neohrozily naše slabé stránky, je třeba vyvíjet strategie, které nám umožní hrozby omezit.

Jak **konkrétně** se silnými a slabými stránkami pracovat? Jaké metody využít? Jak **zvýšit samostatnost** členů ŽP? Teoreticky jsme všichni četli, jak samostatnosti naučit, všichni o samostatnosti víme. Ale řídíme se tím? Stále vodíme žáky „za ručičku“, děláme spoustu věcí za ně, doslova jim vše „strkáme pod nos“. Ale žáci se musí naučit, jak reagovat samostatně v krizových situacích, je třeba jim tyto situace umožnit zažít.

Praktický příklad

Nejlepší variantou je, když si žáci vyzkouší prakticky to, co znají pouze teoreticky. Ideální je, pokud členové parlamentu vyjedou na prožitkový kurz a krizové situace si na vlastní kůži vyzkoušejí. Ve škole slyší, jak se rozdělává oheň – vidí návody a postupy, jak na to. Ale když si jednou vyzkouší, jak oheň rozdělávat, budou si pamatovat postup lépe, než když slyší pouze teorii. A proto jsou prožitkové aktivity jednou z nejdůležitějších forem, jak žáky motivovat k jejich další práci. Pomocí her, které souvisí s osobnostní a sociální výchovou, se upevňuje demokratické a kritické myšlení. Na výjezdním kurzu je možno využít uvedené hry:

- Místa si vymění
- Nedokončené věty
- Seznamování s pomocí balonku
- Představování se ve dvojici
- Já pantomima

- Nedokončené příběhy
- Co máme společného
- Hra na konflikt
- Skupinové role

Prostřednictvím těchto her žáci procházejí sociálním výcvikem, objevují se v nich prvky demokratické výchovy, zážitkové pedagogiky i psychologie.

Žáci si zároveň prověří svou schopnost diskutovat a pracovat v různě velkých skupinách, navíc s různě starými spolužáky. Při výjezdním prožitkovém kurzu je také více času na sebereflexi než třeba jen při práci ve škole.

3. Hodnocení práce žákovského parlamentu

Výsledky své činnosti školní parlament předkládá ve vhodné a adekvátní formě ostatním subjektům, které s ním školní prostředí tvoří. Považují se za ně ostatní žáci (voliči), vedení školy, pedagogický sbor, cizí osoby (školská rada, rodiče, spolky apod.).

Žákovský parlament hodnotí svou činnost v krátkodobém i dlouhodobém horizontu. Evaluace a autoevaluace probíhají různými metodami hodnocení, které jsou pro žáky v parlamentu zajímavé a pestré, např. vypracovat SWOT analýzu, uspořádat anketu na sociální síti, při volbách zvolit metodu preferenčních hlasů apod. Evaluaci i autoevaluaci provádí jak koordinátor pomocí sofistikovaných nástrojů, tak členové ŽP dle svých nápadů, inspirace z internetu nebo různých publikací [8; 11; 12].

Krátkodobé hodnocení či sebehodnocení se provádí za pomoci řízených zpětných vazeb jako zážitkové aktivity, ideálně v měsíčních intervalech. Tyto činnosti je vhodné používat i při pravidelných schůzkách zasedání ŽP. Používají se na začátku i na konci (minimálně 5–10 minut), kdy se zpětná vazba hodnotí buď skupinově, nebo individuálně. Názor by měl vyjádřit každý člen skupiny adekvátním a vhodným způsobem. Schopnost vnímat a akceptovat zpětnou vazbu představuje důležitou činnost, kterou se zástupci parlamentu učí přijímat do života.

Po jistém čase fungování ŽP je vhodné, aby sami žáci pojmenovali své přednosti a nedostatky a ohodnotili sami sebe. Každému vyhovuje jiná role, někdo je pečlivým zapisovatelem dění na zasedání, jiný je zase nadšený chrlíč nápadů, který však potřebuje vždy energického a cílevědomého spolužáka, který mu pomůže ideu dotáhnout do konce. Pokud jsou členové parlamentu již sebranou skupinou, doporučuje se, aby koordinátor delegoval část svých kompetencí přímo na konkrétního žáka. Tímto krokem se ŽP stává v našem pojetí ryze žákovským spolkem, který dokáže rovnocenně konkurovat ostatním orgánům školy a jehož názory je nutné brát v potaz. Je nutné ovšem připomenout, že tato

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

situace nastane jen u velmi vyspělých kolektivů a že klade mimořádnou zátěž na schopnosti a dovednosti členů ŽP.

Důležité je zaměřit se rovněž na kooperaci a týmovost. Provádět i jednoduché psychologické dotazníky, které zobrazí poměr „sil“ v parlamentu, a efektivně se získanými informacemi pracovat. Při hodnocení těchto ukazatelů lze opět využít velké množství aktivit, které prezentují týmovou spolupráci a rozdělení týmových rolí ve skupině. Nevyhýbat se ani pojmenování nešvarů, jako je přenášení odpovědnosti na jiné členy, neplnění termínů zadaných úkolů, které zatěžují více některé členy než ty ostatní, kteří se tzv. vezou. Ignorace těchto drobných jevů časem vyústí v konflikty, jež skupinu týmově roztrhají do podskupin, které proti sobě bojují, místo aby spolupracovaly. Nebát se ani uplatnění sankcí a výchovných opatření pro nápravu těchto jevů [13].

4. Hlasovací zařízení SunVote

HZ je bezdrátový signalizační systém, který umožňuje pokládat žákům/studentům otázky a ti na ně mohou odpovídat prostřednictvím jednotlivých zařízení stisknutím tlačítka zvolené odpovědi. Po stisknutí tlačítka s odpovědí je vyslán signál, který je zaregistrován přijímačem připojeným k počítači, který zaznamená odpověď, případně ji zobrazí tak, jak si učitel přeje. HZ se používá především ke zjištění názoru či znalostí žáků/studentů. Nemusí se vždy jednat o testování, žáci mohou být dotazováni z důvodu zjištění zpětné vazby, zda látku správně pochopili, nebo mohou provádět různá dotazníková šetření a podobně.

Hlasovací zařízení přináší do výuky mnoho výhod. Nejedná se pouze o výhody spojené právě s aktivním zapojením žáků, ale hlavně je zde mnoho pozitiv pro učitele při použití softwaru, který používá spolu s hlasovacím zařízením.

Jednou z předností hlasovacích stanic je jejich využití k objektivnímu a rychlému zkoušení dosažených znalostí žáků. Stačí jen pár minut na přípravu otázek, které učitel položí žákům, a navíc ušetří spoustu času, kterou by strávil opravováním. Software vyhodnotí výsledky okamžitě. Takto získá učitel výsledky nejen pro třídu, například ve formě grafů, ale i pro každého studenta jednotlivě.

Dále lze postupovat od získaných výsledků ke známkování. Systém umožňuje obodovat otázky, je možné i každé otázce přiřadit jiné bodové ohodnocení. Po zvolení klasifikační stupnice žáci automaticky získají známky, které učitel může zapsat do elektronického klasifikačního archu. Z historie pak vyučující snadno vyzoruje pokrok třídy i jednotlivých žáků.

Jednoduché kladení otázek nemusí sloužit pouze ke zkoušení či testování vědomostí. Důležitá je také kontrola a zjištění zpětné vazby o pochopení nově vyloženého učiva. Pedagog tak může zjistit, zda některý z žáků látku nepochopil. Pokud by se zeptal celé

třídy, tak by se onen žák sám pravděpodobně nepřihlásil. Ale v případě použití tohoto přístroje může využít anonymního způsobu dotazování.

Hlasovací zařízení může pedagog využít také k prostému upevňování učiva, které se tak stane zábavnějším a atraktivnějším. I prostý výklad může být oživen doplňující otázkou či prostým výzkumem mínění. Jak již bylo několikrát zmíněno, důležitá je především interaktivita, a sice aktivní zapojení žáků. Učitel musí brát v potaz, že výuka, zejména při výkladu nové látky, může být nudná či hůře pochopitelná, a proto se musí snažit žáky zaktivizovat [42].

Programy pro zpracování dat obsahují velké množství rozličných funkcí. Učitel si po vytvoření databáze může zadávat různé třídy, zapsat informace o žácích jako do třídní knihy. Žáci mohou hlasovat též jako skupina. Skupinová spolupráce ve třídách je velmi efektivní a stimuluje proces učení. Žáci mohou buď odpovídat za skupinu, nebo mohou být rozděleni do skupin, v nichž každý žák odpovídá samostatně, ale učitel pak porovná výsledky jednotlivých skupin.

Skupinová spolupráce může být využívána rovněž při zadávání domácích úkolů. Domácí úkoly mohou být žákům zadány na konci hodiny, přičemž další hodinu jsou pomocí hlasovacích stanic odevzdány správné odpovědi či řešení.

Hlasovací zařízení se skládá ze:

- a) softwaru – aplikace, která nám umožní pracovat s hlasováním na PC (vytvoření otázek, statistiky apod.);
- b) hardwaru – základna, USB, jednotlivé hlasovací krabičky (v každé sadě 26 kusů).

Instalace:

- 1) přes CD – v rámci každé sady HZ;
- 2) přes odkaz na OneDrive:

https://1drv.ms/u/s!AqDJ8_Iba-NghM1edxywii8_t3fzKA?e=LugUmD

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

+ Nové ▾ ↑ Nahrát ▾ ↗ Sdílet ↓ Stáhnout ↻ Přidat na můj OneDrive + Přidat do seznamu sdílení

Sdílené > ZM > Software for Z+M ⁸

ARS PPT
před 2 h

ARS Tool Kit
před 2 h

E-Test
před 2 h

iVote
před 2 h

+ Nové ▾ ↑ Nahrát ▾ ↗ Sdílet ↓ Stáhnout ↻ Přidat na můj OneDrive

Sdílené > ZM > Software for Z+M > ARS PPT

SunVote 1.4.5.7.exe
23. 10. 2018

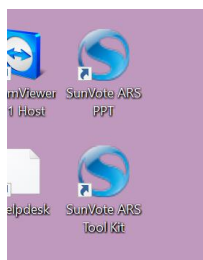

SunVote ARS PPT Quick...
23. 10. 2018

Při instalaci je nutné připojení k internetu (aby se stáhla aktuální verze), při dalším používání HZ již není internet potřeba.

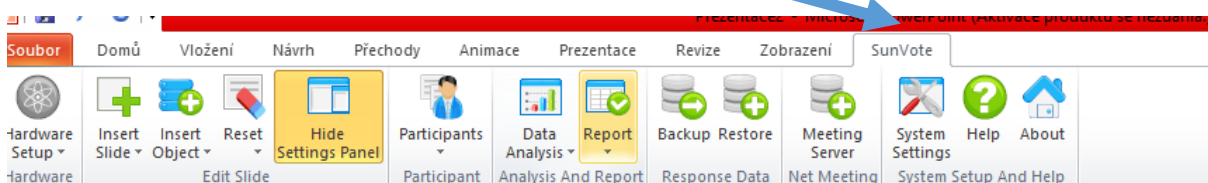
Otevření aplikace

- Po nainstalování se na ploše zobrazí aplikace SunVote ARS PPT.

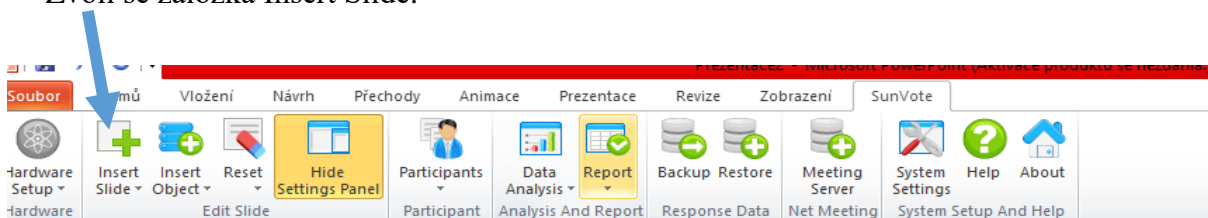

- Kliknutím na ikonu dojde k otevření PowerPointu.
- Jako jedna ze záložek v PowerPointu se zobrazí SunVote.

Tvorba otázek pro hlasování

- Zvolí se záložka Insert Slide.

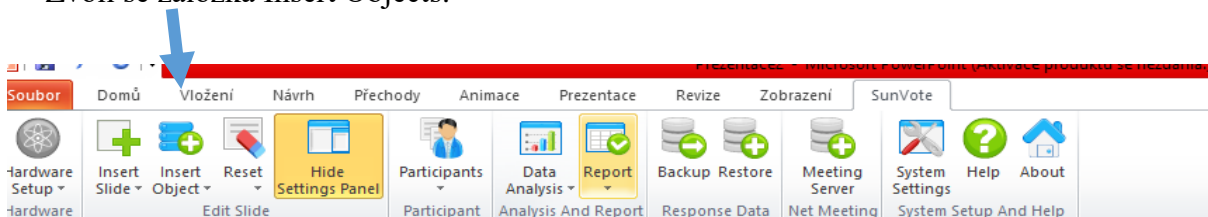
- Každý slide představuje jednu otázku. Každý druh otázky může mít jinou formu odpovědi. Výhodou je, že se tento fakt může promítnout do bodování otázek, a tedy i do hodnocení výsledků testování.
- U jedné otázky je možné zvolit až 10 možností.
- Single Choice – hlasující může zvolit jen jednu možnost. Jedná se o složitější klasické „testové“ otázky, kde má student možnost vybrat odpověď z několika nabízených možností.
- Multiple Choice – hlasující může zvolit více možností, protože je více možností správných.
- Judge – přednastavené odpovědi yes/no, true/false, right/wrong. Zvolí se, pokud se jedná o jednoduchý dotaz, který vyžaduje odpověď ano či ne, pravda či lež, správně či špatně. V tomto případě vybereme, která odpověď je označena za správnou, případně obě, pokud se jedná pouze o zjištění názoru žáků.

- Numerical – dá se vložit matematický příklad. Jedná se o otázku, na kterou žák/student odpovídá zapsáním čísla.
- Vote – ano/ne/zdržel se (yes/no/abstain).

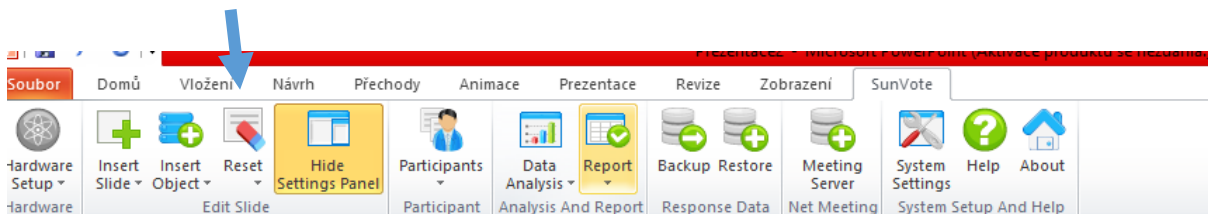
Vkládání objektů

- Zvolí se záložka Insert Objects.

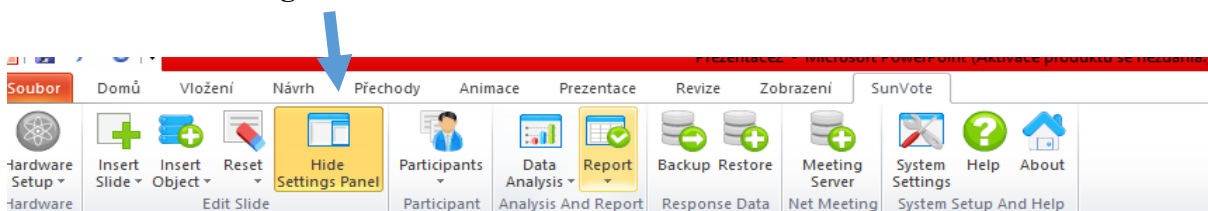
- Graf je možné vložit horizontálně/vertikálně/3D.
- Možnost vložit časovač – Countdown Timer.
- Možnost zobrazit informace o voličích (v číslech, procentech).

Záložka Reset

- Vymazání aktuálního slidu.
- Vymazání všech slidů.

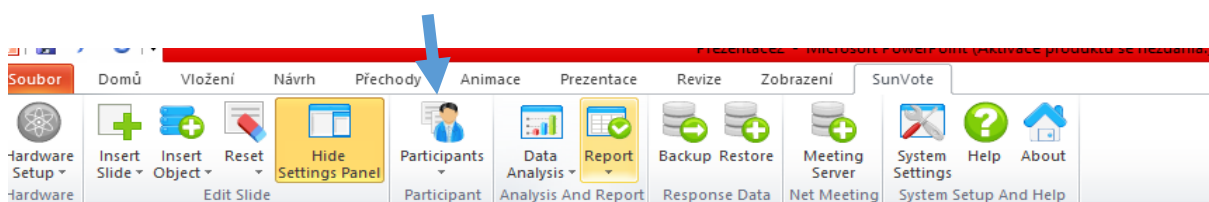
Záložka Hide Settings Panel

- Vpravo zobrazí možnosti nastavení:
 - zaškrtnutí správné odpovědi (nebo dát každé odpovědi různou váhu);
 - zda má být volba anonymní;
 - lze vybrat, které hlasovací zařízení může volit a které ne;
 - možnost volby hudby při hlasování.

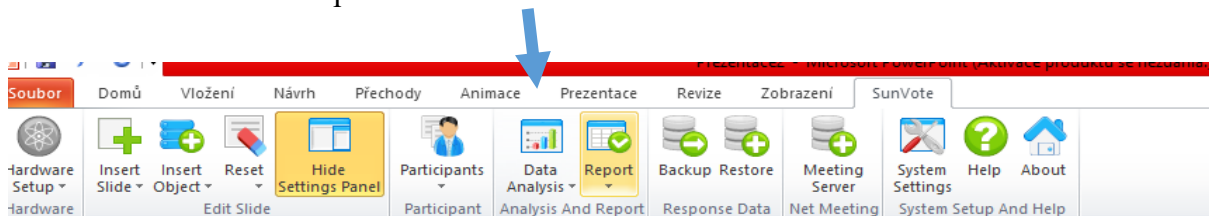
Záložka Participants (účastníci)

- View – ukáže tabulku se současnými jmény nastavenými u každého hlasovacího zařízení.
- Údaje se dají změnit přímo v tabulce nebo je možné tabulku exportovat do Excelu a zde údaje změnit.
- Při dalším použití zařízení je možné excelovský soubor importovat zpět z počítače (např. když HZ používá více pedagogů s různými žáky).

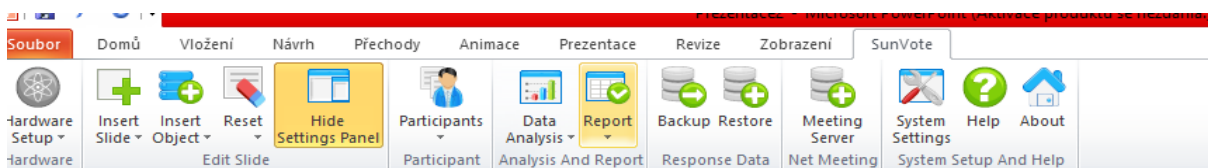
Analýza dat/Report

- Zobrazí statistiku v odpovědích u aktuálního slidu.

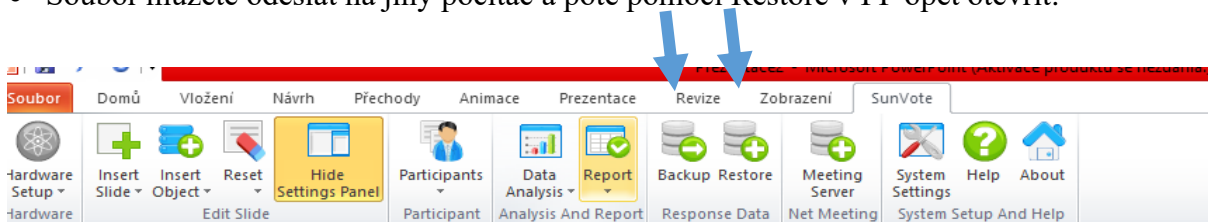
- Zobrazí statistiku všech otázek ve Wordu nebo PDF.

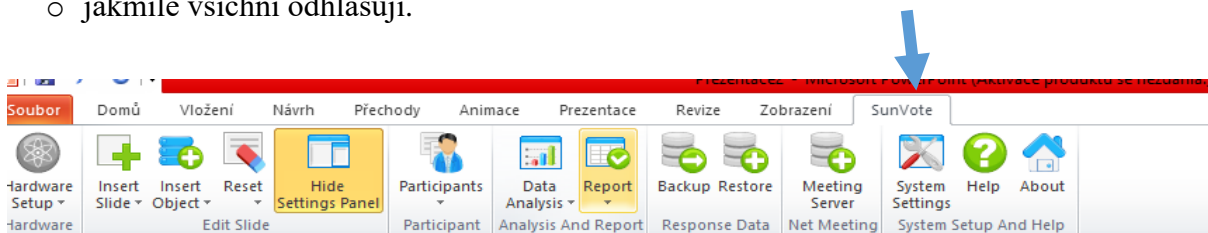
Backup/Restore

- Budete-li chtít zobrazit výsledky hlasování na jiném počítači, použijte Backup (zálohování).
- Soubor můžete odeslat na jiný počítač a poté pomocí Restore v PP opět otevřít.

System Settings

- Dá se navolit, kdy se automaticky změní slidy:
 - poté, co skončí čas – zde lze navolit délku v sekundách;
 - jakmile všichni odhlasují.

Zapnutí HZ

- Do základny vložíme USB a připojíme k počítači.
- Jednotlivé HZ rozdáme žákům.

- Zapnutí zařízení provedeme stisknutím jakéhokoli tlačítka.

- K zobrazení čísla HZ zmáčkne .
- Pokud z otázek volíme jednu odpověď, na klávesnici zvolíme dané písmeno/číslo a zmáčkne **OK**.
- Pokud volíme více odpovědí, zmáčkne na klávesnici čísla za sebou a až poté **OK**.
- Pokud počítáme matematický příklad, je možné zvolit číslo s desetinnou čárkou a zmáčknout **OK**.

Hlasování

- Spuštění hlasování – pokud máme připravenou prezentaci se všemi otázkami k hlasování (testu apod.), stiskneme F5.
- Slidy posouváme klávesou Enter (nebo pokud jsme navolili posunutí slidů po skončení odpočítávání, nebo až odvolí všichni).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

5. Výstupy z OP VVV a OP VK

Níže uvádíme přehled projektů z operačních programů, které se zabývaly podobným tématem jako tato skripta – demokracie, volby, žákovský parlament. V části pro žáky může koordinátor použít podklady, které jsou určeny pro žáky základní školy. Část pro koordinátory obsahuje projekty týkající se vzdělávání koordinátorů.

Žáci

Název a číslo projektu: Škola pro život, CZ.1.07/1.4.00/21.2920

Anotace: Sada je zaměřena na téma stát a právo a s ním spojené pojmy. Materiály jsou podporou výkladu vyučujícího, zároveň obsahují úkoly pro žáky. Některé procvičují formou hry.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/120817>

Název a číslo projektu: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT, CZ.1.07/1.4.00/21.2315

Anotace: Prezentace zpracovávají část učiva Výchova k občanství v 7. ročníku. Protože žáci naší školy nemají do VKO učebnice, pomáhají jim prezentace k větší názornosti při probírání učiva a současně si podle nich provádějí zápis do sešitu. Zahrnutý jsou kapitoly Kam patřím, Já a společenský systém, Já a okolní svět, Globální problémy lidstva a Já a hospodaření.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/128784>

Název a číslo projektu: Modernizace školy pomocí digitálních technologií, CZ.1.07/1.4.00/21.3796

Anotace: Sada slouží pro výklad probíraného učiva. Žáci mají v digitálních učebních materiálech vloženo i cvičení na procvičení. DUM – ústava – test slouží k ověřování osvojeného učiva.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/91693>

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název a číslo projektu: **Interaktivní škola Kelč**, CZ.1.07/1.4.00/21.3484

Anotace: Jednoduché, pomocné a procvičovací materiály do hodin občanské výchovy na základních školách pro SMART tabule. Zaměřujeme se především na problematiku státu, osobnosti člověka a významné (sváteční) dny v průběhu kalendářního cyklu roku.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/140116>

Název a číslo projektu: **Škola pro 21. století**, CZ.1.07/1.4.00/21.3066

Anotace: Prezentace v této sadě žáky seznamují a zároveň jim vysvětlují pojmy – výše uvedená klíčová slova, dále žáci umějí vyjmenovat globální problémy, pravomoci prezidenta a vlády, užívají základní pojmy z oblasti moci zákonodárné. Také popíšu a dokážou vysvětlit, na jakých principech funguje sekta. Seznamují se s hlavními světovými náboženstvími.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/62595>

Název a číslo projektu: **Škola pro život**, CZ.1.07/1.4.00/21.3608

Anotace: Sada obsahuje pracovní listy, které jsou určeny pro jednotlivce, lze je použít jako samostatnou práci při úvodu do tématu i pro opakování. Rozvíjejí logické myšlení.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/117273>

Název a číslo projektu: **Zahrada jazyků**, CZ.1.07/1.4.00/21.1789

Anotace: Sada je zaměřena na kompetence sociální a personální, k řešení problému a komunikativní. Při opakování látky se žáci seznámili s textem. Řešili otázky a úkoly. Součástí sady jsou pracovní listy.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/14071>

Název a číslo projektu: **Model respektujícího žákovského parlamentu**, CZ.1.07/1.2.00/14.0027

Anotace: Cílem projektu bylo zavedení efektivně fungujícího žákovského parlamentu na základní školy, který cíleně a záměrně vychovává žáky ke vzájemné toleranci a

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

respektu, k obraně lidských práv a k mezikulturní citlivosti a vede k podpoře integrace sociokulturních menšin do života školy.

Během projektu byl vytvořen ucelený systém podpory pro žákovské parlamenty na základních školách, který doposud v ČR chyběl. Soubor podpůrných nástrojů byl cíleně zaměřen na rozvoj dovedností a znalostí jak žáků, tak učitelů.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Project/Detail/1810>

Název a číslo projektu: **Žákovské parlamenty s.o.s.**, CZ.1.07/1.1.00/14.0075

Anotace: Program, který pomáhá žákům zlepšovat prostředí školy. Obsahuje příručku pro učitele, 8 žákovských sešitů pro mapování jednotlivých oblastí a formulář pro vkládání příkladů k jednotlivým oblastem.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/52018>

Název a číslo projektu: **Pestrá škola**, CZ.1.07/1.4.00/21.2103

Název a číslo projektu: Vytvořená sada se zaměřuje na získávání, třídění a zpracování informací z různých oblastí občanské společnosti. Věnují se Ústavě ČR, základním lidským právům, finanční gramotnosti, vlivu médií na člověka, rodině.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/113007>

Název a číslo projektu: **EU peníze pro SŠ pro sluchově postižené**, CZ.1.07/1.5.00/34.0712

Anotace: Sada je zaměřena na základní informace o České republice a vztah ČR a Evropské unie. Žáci se seznámí se systémem fungování státu. V jednotlivých souborech jsou vysvětlovány důležité pojmy jako demokracie, právo, moc zákonodárná, výkonná a soudní. Žáci se dále seznámí s postavením České republiky v rámci Evropské unie a s fungováním Evropské unie. Učivo si žáci mohou procvičit v mnoha cvičeních, doplňovačkách a jiných aktivitách, které jsou součástí digitálních učebních materiálů.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/7767>

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název a číslo projektu: **Moderní škola Letohrad**, CZ.1.07/1.4.00/21.2584

Anotace: Sada je zaměřena na vyvození a vizualizaci učiva. Sada také slouží k opakování probraného učiva. Součástí sady jsou pracovní listy, které vedou k osvojení a ověření probírané látky.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/143968>

Název a číslo projektu: **Učíme se vzájemně**, CZ.1.07/1.4.00/21.0138

Anotace: Člověk a společnost, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/141325>

Koordinátoři

Název a číslo projektu: **Podpora mezioborových studií a inovací studijních programů na Univerzitě Palackého v Olomouci**, CZ.1.07/2.2.00/28.0091

Anotace: V tomto předmětu se seznámíte s průběhem evropské integrace tak, abyste pochopili základy, na kterých je současná Evropská unie postavena, a procesy, které ji v průběhu dějin formovaly. Kurz začíná krátkým úvodem do samotné ideje evropské jednoty, neboť tato myšlenka je v evropských dějinách trvale přítomná. Pozornost ale bude především věnována jejímu vývoji ve 20. století. Krátce se zastavíte u meziválečných plánů na evropskou integraci a poté se zaměříte na evropské sjednocování po druhé světové válce. Poválečné období je rozděleno do šesti etap, které jsou ohraničeny zásadními mezníky.

Přihlašovací jméno: edis-opvk

Heslo: opvk2015

Literatura a film bez hranic: dislokace a relokační v pluralitním prostoru

CZ.1.07/2.3.00/20.0150

Anotace: Monografie je souborem textů, které reflektují vztah mezi českou společností a politikou, je to vztah ukazující určité napětí a vyjevující, že Češi politiku odmítají. Kniha naznačuje, že jednou z cest k nápravě tohoto stavu je větší zapojení občanů

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

do politiky, zejména komunální. To, že angažovanost je smysluplná, se dokazuje na případu občanského aktivismu v Praze 11.

Jedna kapitola se věnuje aktuálním problémům české politiky, zejména ústupu parlamentních stran a jejich nahrazování marketingově založenými projekty. Další části poskytují analýzu české společnosti v kontextu střední Evropy a pohled na debatu ohledně tzv. českého údělu a postavení země v rámci Evropy, respektive Evropské unie. Součástí knihy jsou rovněž pohledy na nejnovější události, zejména posledních dvou let. Českou společnost poznamenávají a ovlivňují takové události jako první přímé prezidentské volby, předčasné sněmovní volby v roce 2013, pád Nečasova kabinetu atd. Poslední kapitola je pak věnována vztahu a paralelám mezi politikou a fotbalem.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/49848>

6. Závěrečné ověření znalostí

1. Školní parlament by měl fungovat na základě jakého principu?
 - a. totality
 - b. autokracie
 - c. demokracie
 - d. demokracie

2. Které z tvrzení necharakterizuje činnost školního parlamentu?
 - a. komunikovat s vedením školy
 - b. komunikovat s pedagogickými pracovníky
 - c. udílet kázeňské postihy problémovým žákům
 - d. předkládat připomínky a náměty ze tříd

3. Která z kategorií nepatří do SWOT analýzy?
 - a. vnější zdroje
 - b. silné stránky
 - c. slabé stránky
 - d. příležitosti

4. Jak se jiným slovem nazývá proces sebehodnocení?
 - a. anotace
 - b. interakce
 - c. autoevaluace
 - d. asanace

5. Koordinátor musí být zejména dobrý (doplňte)
 - a. motivátor
 - b. psycholog

- c. vůdčí typ
 - d. vše výše uvedené
6. Žáci se v žákovském parlamentu učí?
- a. dohadovat
 - b. komunikovat
 - c. spolu nemluvit
 - d. nespolupracovat
7. Kdy můžeme volby organizovat?
- a. na začátku nebo na konci školního roku
 - b. jen v únoru
 - c. na Vánoce
 - d. jen první dny v září
8. Žákovský parlament nemůže rozhodovat o:
- a. změnách známek členů žákovského parlamentu
 - b. o zvelebování školy
 - c. plánovaných akcích
 - d. nákupu materiálních potřeb pro školu
9. Co v překladu znamená demokracie?
- a. vláda krále
 - b. vláda koordinátora
 - c. vláda lidu
 - d. vláda ředitele školy nebo v zastoupení zástupcem školy
10. Kdy si žáci ve školním parlamentu určí pravidla svého fungování?
- a. jsou pevně daná ve školním řádu
 - b. jsou dána koordinátorem

- c. určí si je, kdy se sami rozhodnou – během školního roku
- d. na prvním zasedání žákovského parlamentu

11. Jaké máme druhy komunikace?

- a. pouze verbální
- b. pouze neverbální
- c. verbální a neverbální
- d. verbatilní a neverbatilní

12. Za efektivní pomůcku na začátku fungování žákovského parlamentu

považujeme:

- a. SWERT analýzu
- b. SWOT analýzu
- c. SORT analýzu
- d. SART analýzu

13. Do žákovského parlamentu nejsou voleni žáci, ze kterých ročníků?

- a. 1. a 2. ročníků
- b. 5. a 9. ročníků
- c. 1. a 9. ročníků
- d. 5. a 6. ročníků

14. S kým komunikuje žákovský parlament?

- a. s vedoucí školní kuchyně
- b. s uklízečkami a školníkem
- c. s vedením školy
- d. s ministerstvem školství

Seznam použité a doporučené literatury

- [1] BEZCHLEBOVÁ, Maria. Kurikulární reforma a společenskovední vzdělávání v rámci vzdělávacího programu pro střední odborné vzdělávání. In: *Výchova k demokratickému občanství a vzájemné toleranci v multikulturní společnosti: sborník příspěvků z 11. ročníku Letní školy „Výchova k demokratickému občanství a vzájemné toleranci v multikulturní společnosti“*. 1. vyd. Editor Miroslav Dopita, Antonín Staněk. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004, ISBN 80-244-0952-6.
- [2] BRANDER, Patricia, Peter KRAPF a Wiltrud WEIDINGER. *Kompas: manuál pro výchovu mládeže k lidským právům*. Vyd. 1. Editor Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad Eva Potužníková, Martin Potužník. Praha: Argo, 2006, Edice pedagogické literatury. ISBN 80-720-3827-3.
- [3] BRETT, Peter, Pascale MOMPOINT-GAILLARD a Maria Helena SALEMA. *Jak mohou všichni učitelé podpořit výchovu k občanství a lidským právům: rámec pro rozvoj kompetencí*. 1. vyd. Editor Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad Vladimír Jůva. Brno: Masarykova univerzita, 2012, Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-210-5947-4.
- [4] Centrum občanského vzdělávání FHS UK. *Kompetence pro demokratickou kulturu*. Praha, 2017.
- [5] ČECHOVÁ, B. H. *Nápady pro rozvoj a hodnocení klíčových kompetencí žáků*. Praha: Portál, 2009.
- [6] FRONĚK, Jan, Eliška BUCVANOVÁ a Karel KARAFIÁT. *Žákovský parlament na prvním stupni: pomocník pro koordinátora parlamentu*. Praha: Gemini, o. s., 2013. ISBN 978-80-905293-9-7.

- [7] GEMINI O. S. Politeia: *Výchova demokratického občana*. Praha: Gemini, o. s., 2008.
- [8] GOLLOB, R., KRAPF, P., WEIDINGER, W. *Vzděláváním k demokracii. Podklady pro učitele k výchově k demokratickému občanství a k výchově k lidským právům*. Brno: MU, 2012.
- [9] GOLLOB, Rolf a Peter KRAPF. *Výuka demokracie: sbírka modelových situací pro výchovu k demokratickému občanství a lidským právům*. 1. vyd. Editor Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad Vladimír Jůva. Brno: Masarykova univerzita, 2012, Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-210-6089-0.
- [10] GOLLOB, Rolf a Peter KRAPF. *Život v demokracii: učební plány VDO/VLP pro druhý stupeň základních škol*. 1. vyd. Překlad Vladimír Jůva. Brno: Masarykova univerzita, 2012, Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-210-6088-3.
- [11] HAZLBAUER, Tomáš, Kamila PETROVSKÁ a Filip HOTOVÝ. *Žákovský parlament III*. Praha: Gemini, o. s., 2012. ISBN 978-80-905293-3-5.
- [12] HAZLBAUER, Tomáš, Kamila PETROVSKÁ a Filip HOTOVÝ. *Žákovský parlament II*. Praha: Gemini, o. s., 2012. ISBN 978-80-905293-2-8.
- [13] HAZLBAUER, Tomáš, Kamila PETROVSKÁ a Filip HOTOVÝ. *Žákovský parlament I*. Praha: Gemini, o. s., 2012. ISBN 978-80-905293-1-1.
- [14] *Charta Rady Evropy o výchově k demokratickému občanství a lidským právům: přijatá v rámci doporučení CM/Rec(2010)7 Výboru ministrů*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5827-9.

- [15] JANOŠKOVÁ, Dagmar, Anna ČEČILOVÁ a Monika ONDRÁČKOVÁ. *Občanská výchova 6 s blokem Rodinná výchova: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. 2. upravené vyd. Plzeň: Fraus, 2009, ISBN 978-807-2388-868.
- [16] JANOŠKOVÁ, Dagmar, Anna ČEČILOVÁ a Monika ONDRÁČKOVÁ. *Občanská výchova 7: Rodinná výchova 7: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2004, 128 s. ISBN 80-723-8325-6.
- [17] JANOŠKOVÁ, Dagmar, Anna ČEČILOVÁ a Monika ONDRÁČKOVÁ. *Občanská výchova 8: Rodinná výchova 8: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. 2., aktualiz. vyd. Plzeň: Fraus, 2011, 144 s. ISBN 978-807-2383-177.
- [18] JANOŠKOVÁ, Dagmar, Anna ČEČILOVÁ a Monika ONDRÁČKOVÁ. *Občanská výchova 9: Rodinná výchova 9: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. 2. aktual. vyd. Plzeň: Fraus, 2013, 152 s. ISBN 978-807-2389-995.
- [19] LUNEROVÁ, Jitka, Radim ŠTĚRBA a Monika SVOBODOVÁ. *Výchova k občanství: doporučujeme pro 7. ročník základní školy a sekundy víceletého gymnázia*. 3. vyd. Brno: Nová škola, 2013, 79 s. Duhová řada. ISBN 978-807-2895-168.
- [20] LUNEROVÁ, Jitka, Radim ŠTĚRBA a Monika SVOBODOVÁ. *Výchova k občanství: [učebnice pro 8. ročník]*. 2. vyd. Ilustrace Martin Bašar. Brno: Nová škola, 2012, Duhová řada. ISBN 978-807-2894-277.
- [21] HOTOVÝ, F. *Výchova k občanství. Doplnující koncepce k současnému kurikulu*. Brno: MU, 2012.
- [22] MATĚJKA, Ondřej, Filip HOTOVÝ a Maria Helena SALEMA. *Politika do školy patří: metodický materiál pro učitele*. 1. vyd. Editor Rolf Gollob, Peter

- Krapf. Překlad Vladimír Jůva. Brno: Masarykova univerzita, 2012, Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-210-5927-6.
- [23] *Národní program rozvoje vzdělávání v České republice: Bílá kniha*. 1. vyd. Praha: Ústav pro informace ve vzdělávání, 2001, ISBN 80-211-0372-8.
- [24] O'SHEA, Karen. *Slovník pojmů k výchově k demokratickému občanství: výchova k demokratickému občanství 2001–2004: rozvoj vzájemného porozumění*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5818-7.
- [25] PASTOROVÁ, M. a kol. *Doporučené očekávané výstupy. Metodická podpora pro výuku průřezových témat v základních školách*. Praha: VÚP, 2011.
- [26] PIŤHA, Petr. *Úvod do výchovy k občanství: knížka pro učitele a veřejnost*. Praha: Aved, 1992.
- [27] PROTIVÍNSKÝ, Tomáš a Monika DOKULILOVÁ. *Občanské vzdělávání v kontextu českého školství: analytická sonda*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5833-0.
- [28] SUCHOMEL, Jan. *Žákovský parlament jako nástroj výchovy k demokracii*. Brno, 2017, 62 s. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra občanské výchovy. Vedoucí bakalářské práce doc. RNDr. Svatopluk Novák, CSc.
- [29] ZAHUMENSKÁ, Vendula. *Význam účasti veřejnosti při ochraně životního prostředí: [metodika pro učitele středních škol]*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-6948-0.

Internetové zdroje

- [30] Aplikace etických kodexů ve státní správě v České republice Transparency International – ČR. Autorka: Marta Pellar, 2007. Dostupné z:
www.transparency.cz/aplikace-eticky-kodexu-statni-sprave-ceske-republice
- [31] Demokracie [online]. [cit. 2014-12-12]. Dostupné z:
<http://www.demokraciestavi.cz/>
<http://www.obcanskevzdelavani.cz/publikace>
- [32] HUČÍNOVÁ, L., JEŘÁBEK, J. *Klíčové kompetence v základním vzdělávání*. [online] Praha: VÚP, 2007. [cit. 2014-05-06]. Dostupné z:
<http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2010/02/kkzv.pdf>
- [33] KOVAŘÍKOVÁ, Ludmila. *Metodický portál RVP: Inspirace a zkušenosti učitelům*. [online]. [cit. 2014-12-14]. Dostupné z:
http://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogick%C3%BD_lexikon/V/Voln%C3%A9_psan%C3%AD?highlight=voln%C3%A9+psan%C3%AD
- [34] Kritické hodnocení demokracie [online]. [cit. 2014-12-12]. Dostupné z:
<http://www.demokraciestavi.cz/kritika.php>
- [35] NEUŽILOVÁ, Vladimíra. *Metodický portál: Inspirace a zkušenosti učitelům*. [online]. 2011 [cit. 2014-12-14]. Dostupné z:
http://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogick%C3%BD_lexikon/A/Aktivizuj%C3%ADc99%C3%AD_v%C3%BDukov%C3%A9_metody/I.N.S.E.R.T?highlight=I.+N.+S.+E.+R.+T
- [36] RADA EVROPY. *Deklarace a program výchovy k demokratickému občanství založenému na právech a odpovědnosti občanů*. [online]. Strasbourg: 1999. [cit.

- 2014-09-06]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/rada-evropy>, str. 5.
- [37] Školní vzdělávací program. *ZŠ Jana Husa Písek* [online]. 2013 [cit. 2014-11-04]. Dostupné z: <http://www.zsjanahusa.cz/s%C3%BAvod.htm>
- [38] Školní vzdělávací program. *ZŠ J. K. Tyla* [online]. 2013 [cit. 2014-11-04]. Dostupné z: http://www.zstylova.cz/index.php?option=com_phocadownload&view=category&id=8:svp-start&Itemid=11
- [39] Školní vzdělávací program. *ZŠ Volyně* [online]. 2013 [cit. 2014-11-04]. Dostupné z: <http://www.zsvolyne.cz/skolni-vzdelavaci-program/ds-53/p1=1014>
- [40] Upravený Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2013. *MŠMT* [online]. 2013-2014 [cit. 2014-05-06]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/upraveny-ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladnivzdelavani?highlightWords=R%C3%A1mcov%C3%BD+vzd%C4%9B%C3%A1vac%C3%AD+program>
- [41] VAŠUTOVÁ, Jaroslava. *Cíle kurikulární reformy a podmínky jejich dosažení*. [online]. Praha: JČMF, 2006. [cit. 2014-05-06]. Dostupné z: <http://class.pedf.cuni.cz/NewSUMA/Default.aspx?PorZobr=20&PolozkaID=1&ClanekID=188>
- [42] DATA-VIDEO-MEDIA S.R.O. *Hlasovací systémy*. [online] [cit 2019-02-22] Dostupné z: http://www.datavideomedia.cz/b-akcni-set-pro-skoly/-b-interwrite-cps-ir-32-nahrada-za-iw-prs-32-hlasovacich-zarizeni-bezdratovy-t_2

Obrázky použité ve skriptech jsou pouze ilustrační a byly zakoupené s autorskými právy.

Projekt: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury, reg. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270